

СЕМ, 2/

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint, 198
Tel. 24-36-41

Nr. 08/1342 din 09.04., 2015
La nr. 125 din 2 aprilie 2015

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție asupra proiectului de lege pentru completarea Codului audiovizualului al Republicii Moldova nr.260-XVI din 27 iulie 2006.

Anexă: *Raportul de expertiză anticorupție – 4 file,*
Anexa raportului de expertiză – 2 file.

Director adjunct

Cristina ȚARNĂ

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE
asupra nivelului coruptibilității proiectului
de lege pentru completarea Codului audiovizualului al Republicii
Moldova nr.260-XVI din 27 iulie 2006

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este , autor nemijlocit - deputați în Parlamentul RM, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Prin proiect se propune modificarea codului audiovizualului cu stabilirea expresă a obligației difuzării în proporție de 100% a programelor autohtone cu caracter informativ și analitic, dintre care 80% în limba română. Se propune responsabilizarea radiodifuzorilor și distribuitorilor de servicii, publici și/sau privați, prin stabilirea unor sancțiuni concrete care survin pentru încălcarea acestei prevederi. Potrivit autorului, noile prevederi înlătură lacunele actualului Cod al audiovizualului, previne și exclude manipularea informațională și contribuie la îmbunătățirea climatului în spațiul mediatic al Republicii Moldova.

d. Suficiența argumentării. Considerăm că argumentele invocate de autor în nota informativă justifică într-o manieră suficientă necesitatea elaborării și promovării proiectului. Au fost respectate rigorile impuse de art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, stabilindu-se condițiile și premisele elaborării proiectului, gradul de compatibilitate al acestuia la standardele europene (Convenția Europeană privind televiziunea transfrontalieră (adoptată în 1989, în vigoare din 1993) și Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (adoptată în 1951, în vigoare din 1953)) și impactul reglementărilor propuse. Recomandăm totuși autorului să insiste pe o analiză mai detaliată a prevederilor propuse.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Implementarea proiectului nu presupune cheltuieli financiare suplimentare.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Proiectul promovează interesul public general care rezidă în libertatea de exprimare a mijloacelor mass-media și accesul populației la serviciile media audiovizuale de calitate și care sunt produse/realizate în Republica Moldova. În mod cert proiectul vine cu beneficii majore pentru populația statului care va fi ferită de riscul manipulării informaționale din exterior.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. La momentul examinării, proiectul codului audiovizualului era publicat pe site-ul Parlamentului Republicii Moldova: www.parlament.md, ceea ce atestă faptul că proiectul întrunește cerințele impuse de prevederile art. 8-12 ale Legii nr.239-XVI/2008 privind transparența în procesul decizional.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigui

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

Nu sînt identificate conflicte ale normelor de drept, capabile să genereze coruptibilitate.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Nu sînt identificate discreții excesive ale autorităților publice, capabile să genereze coruptibilitate.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Articolul 38.

„alin.(1') Pentru încălcarea normelor prevăzute în articolul 11 alin.(3') se aplică gradual următoarele sancțiuni:

- a) amendă de la 30 000 lei până la 50 000 lei;**
- b) suspendare a licenței de emisie pentru o perioadă de 30 de zile;**
- c) retragere a licenței de emisie.”**

În opinia noastră, proiectul propune sancțiuni excesive pentru încălcarea unor prevederi ale Codului audiovizualului nr.260/2006. Spre confirmarea celor spuse, vine același articol (38), alin.(3) lit.b) care stabilește: „amendă de la 100 la 300 de salarii minime în cazul în care radiodifuzorul sau distribuitorul de servicii nu intră în legalitate în termenul și în condițiile stabilite în avertizare sau încalcă repetat aceste prevederi;” – ceea ce este echivalentul a 1800 – 5400 lei.

În altă ordine de idei, Codul contravențional nr.218/2008 reglementând regimul juridic pentru amenda contravențională stabilește expres în cadrul art.34:

„(1) Amenda este o sancțiune pecuniară, care se aplică în cazurile și în limitele prevăzute de prezentul cod. Amenda se stabilește în unități convenționale. O unitate convențională este egală cu 20 de lei.

(2) Amenda se aplică persoanelor fizice de la una la 150 de unități convenționale, iar persoanelor cu funcție de răspundere – de la 10 la 500 de unități convenționale.

(21) Amenda se aplică persoanelor juridice în limitele stabilite de articolul din partea specială a cărții întâi a prezentului cod, după caz:

- a) amendă de la 10 la 500 de unități convenționale...”.

După un calcul simplu, unei persoane juridice – radiodifuzor sau distribuitor de servicii, public sau privat, îi poate fi aplicată o pedeapsă de la 200 la 10 000 lei.

Stabilirea unor amenzi cuprinse între 30 000 lei până la 50 000 lei, constituie o măsură mult prea drastică pentru eventualele abateri constatate de CCA. În continuarea analizării ipotezei de încălcare, dacă CCA constată gravitatea abaterii de la prevederile art.11 alin.(3'), are posibilitatea legală să aplice „gradual următoarele sancțiuni: suspendarea licenței de emisie pentru o perioadă de 30 de zile, sau, retragerea licenței”.

Recomandarea: Recomandăm autorului respectarea principiului proporționalității durtății sancțiunii în raport cu gravitatea faptei și drept urmare diminuarea

sanctiunilor în norma propusă la art.38 alin.(1') lit.a).

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărârea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

Roman Starașciuc
inspector principal Direcția legislație și expertiză anticorupție
08 Aprilie 2015

*Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a
Centrului Național Anticorupție - www.cna.md*

**Anexa la raportul de expertiză anticorupție
asupra nivelului coruptibilității proiectului**

de lege pentru completarea Codului audiovizualului al Republicii Moldova nr.260-XVI din 27 iulie 2006

Nr.	Norma	Factori de coruptibilitate și alte obiecții	Analiza	Recomandarea
1	<p>Articolul 38. „alin.(1¹) Pentru încălcarea normelor prevăzute în articolul 11 alin.(3¹) se aplică gradual următoarele sancțiuni: a) amendă de la 30 000 lei până la 50 000 lei; b) suspendare a licenței de emisie pentru o perioadă de 30 de zile; c) retragere a licenței de emisie.”</p>	<p>Lipsa sancțiunilor clare și proporționale pentru încălcarea prevederilor proiectului</p>	<p>În opinia noastră, proiectul propune sancțiuni excesive pentru încălcarea unor prevederi ale Codului audiovizualului nr.260/2006. Spre confirmarea celor spuse, vine același articol (38), alin.(3) lit.b) care stabilește: „amendă de la 100 la 300 de salarii minime în cazul în care radiodifuzorul sau distribuitorul de servicii nu intră în legalitate în termenul și în condițiile stabilite în avertizare sau încalcă repetat aceste prevederi;” – ceea ce este echivalentul a 1800 – 5400 lei.</p> <p>În altă ordine de idei, Codul contravențional nr.218/2008 reglementând regimul juridic pentru amenda contravențională stabilește expres în cadrul art.34:</p> <p>„(1) Amenda este o sancțiune pecuniară, care se aplică în cazurile și în limitele prevăzute de prezentul cod. Amenda se stabilește în unități convenționale. O unitate convențională este egală cu 20 de lei.</p> <p>(2) Amenda se aplică persoanelor fizice de la una la 150 de unități convenționale, iar persoanelor cu funcție de răspundere – de la 10 la 500 de unități</p>	<p>Recomandăm autorului respectarea principiului proporționalității dunității sancțiunii în raport cu gravitatea faptei și drept urmare diminuarea sancțiunilor în norma propusă la art.38 alin.(1¹) lit.a).</p>

convenționale.

(21) Amenda se aplică persoanelor juridice în limitele stabilite de articolul din partea specială a cărții întâi a prezentului cod, după caz:

a) amendă de la 10 la 500 de unități convenționale...”.

După un calcul simplu, unei persoane juridice – radiodifuzor sau distribuitor de servicii, public sau privat, îi poate fi aplicată o pedeapsă de la 200 la 10 000 lei.

Stabilirea unor amenzi cuprinse între 30 000 lei până la 50 000 lei, constituie o măsură mult prea drastică pentru eventualele abateri constatate de CCA. În continuarea analizării ipotezei de încălcare, dacă CCA constată gravitatea abaterii de la prevederile art.11 alin.(3¹), are posibilitatea legală să aplice „gradual următoarele sancțiuni: suspendarea licenței de emisie pentru o perioadă de 30 de zile, sau, retragerea licenței”.